

Cuprins

Capitolul I. Introducere în materia drepturilor omului.

Conceptul de drepturi și libertăți fundamentale ale omului _____ 1

Secțiunea 1. Succinte considerații diacronice _____ 1

§1. Planul filosofiei politico-juridice _____ 1

§2. Planul juridic _____ 5

§3. Planul cooperării între state – tratate și convenții
internationale _____ 7

Secțiunea a 2-a. Trăsăturile caracteristice ale protecției internaționale a drepturilor omului _____ 10

§1. Conceptul de protecție internațională a drepturilor
omului _____ 10

§2. Trăsăturile caracteristice ale protecției internaționale a
drepturilor omului _____ 10

Capitolul al II-lea. Definiția, clasificarea și regimul juridic al drepturilor omului _____ 12

Secțiunea 1. Definiția drepturilor fundamentale ale omului _____ 12

Secțiunea a 2-a. Clasificarea drepturilor omului _____ 13

Secțiunea a 3-a. Regimul juridic al drepturilor omului _____ 15

§1. Suspendarea exercițiului drepturilor omului _____ 15

§2. Limitarea exercițiului unor drepturi și libertăți
fundamentale ale omului _____ 16

Capitolul al III-lea. Consacrarea și promovarea drepturilor omului _____ 17

Secțiunea 1. Surse de consacrare și protecție a drepturilor omului la nivel universal _____ 17

§1. Declarația universală a drepturilor omului _____ 17

§2. Surse convenționale elaborate sub egida O.N.U. _____ 18

2.1. Pactele drepturilor omului _____ 18

2.2. Alte convenții referitoare la protecția internațională a
drepturilor omului _____ 19

2.3. Dreptul internațional umanitar (<i>ius in bello</i>)	22
<i>Secțiunea a 2-a. Surse de consacrare și protecție a drepturilor omului la nivel regional</i>	23
§1. Surse de consacrare și protecție a drepturilor omului la nivel european	23
1.1. Surse convenționale adoptate în cadrul Consiliului Europei	23
1.1.1. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale	23
1.1.2. Carta socială europeană	28
1.1.3. Alte tratate internaționale specializate la nivelul Consiliului Europei	28
1.2. Surse de consacrare și protecție a drepturilor omului în cadrul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (O.S.C.E.)	29
1.3. Protecția și promovarea drepturilor omului în cadrul Uniunii Europene	30
1.4. Comunitatea Statelor Independente (C.S.I.)	32
§2. Surse africane convenționale de afirmare și promovare a drepturilor omului	32
§3. Surse americane convenționale de afirmare și promovare a drepturilor omului	32
§4. Protecția drepturilor omului și Islamul	33

Capitolul al IV-lea. Principalele drepturi și libertăți fundamentale ale omului din perspectiva Convenției (europene) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a altor documente universale și regionale în domeniu

Secțiunea 1. Dreptul la viață	36
§1. Noțiune. Reglementare	36
§2. Conținutul dreptului la viață	37
§3. Titularii dreptului la viață	38
§4. Obligațiile ce revin statelor în temeiul art. 2 din Convenția europeană	40
§5. Limitări ale dreptului la viață	40

<i>Secțiunea a 2-a. Interzicerea torturii, a pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante</i>	42
§1. Sediul materiei	42
§2. Definirea noțiunilor	43
§3. Obligațiile autorităților statale impuse de art. 3 din Convenția europeană	45
§4. Proba tratamentelor interzise de art. 3 din Convenția europeană	46
§5. Raportarea prevederilor art. 3 din Convenția europeană la problema expulzării și extrădării	46
<i>Secțiunea a 3-a. Interzicerea sclaviei și a muncii forțate</i>	46
§1. Sediul materiei	47
§2. Definirea noțiunilor	48
§3. Excepțiile de la domeniul de aplicație al interdicției muncii forțate sau obligatorii	49
<i>Secțiunea a 4-a. Dreptul la libertate și la siguranță</i>	49
§1. Considerații generale	49
§2. Sediul materiei	50
§3. Definiția dreptului la libertate și la siguranță	52
§4. Trăsături juridice	52
§5. Privarea licită de libertate	53
§6. Garanțiile instituite pentru persoanele private de libertate	56
<i>Secțiunea a 5-a. Dreptul la un proces echitabil</i>	57
<i>Secțiunea a 6-a. Principiul legalității incriminării și pedepsei și principiul neretroactivității legii penale</i>	59
<i>Secțiunea a 7-a. Dreptul la respectarea vieții private și de familie</i>	61
§1. Sediul materiei	61
§2. Obligațiile substanțiale ale statelor	62
§3. Dreptul la respectarea vieții private și de familie	63
§4. Inviolabilitatea domiciliului	63
§5. Inviolabilitatea corespondenței	64
§6. Considerații generale asupra limitărilor dreptului persoanei la respectarea vieții private și de familie	65

<i>Secțiunea a 8-a. Libertatea de gândire, de conștiință și de religie a persoanei</i>	66
§1. Sediul materiei	66
§2. Libertatea de gândire	67
§3. Libertatea de conștiință	68
§4. Libertatea de religie	69
§5. Obligațiile substanțiale și procedurale ale statelor	70
<i>Secțiunea a 9-a. Libertatea de exprimare</i>	71
§1. Sediul materiei. Noțiune	71
§2. Libertatea de opinie	73
§3. Libertatea de informare	73
§4. Limitări ale libertății de exprimare	73
§5. Libertatea de exprimare prin presă	76
<i>Secțiunea a 10-a. Libertatea de întrunire și de asociere</i>	77
§1. Noțiune. Reglementare	77
§2. Libertatea de întrunire	78
§3. Libertatea de asociere	79
§4. Limitări ale libertății de întrunire și de asociere	79
<i>Secțiunea a 11-a. Interzicerea discriminării</i>	80
§1. Noțiune. Reglementare	80
§2. Obligațiile statelor	83
<i>Secțiunea a 12-a. Protecția proprietății</i>	83
§1. Noțiune și reglementare	83
§2. Privarea de proprietate	85

Capitolul al V-lea. Sisteme jurisdicționale de protecție a drepturilor omului prevăzute în Convenția (europeană) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și în protocoalele adiționale	87
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	87
<i>Secțiunea a 2-a. Sistemul de protecție existent până la 1 noiembrie 1998</i>	88
<i>Secțiunea a 3-a. Sistemul de protecție creat prin Protocolul nr. 11</i>	90

Capitolul al VI-lea. Aspecte ale protecției drepturilor omului și a libertăților fundamentale în dreptul român	95
<i>Secțiunea 1. Evoluția istorică a drepturilor omului în România</i>	95
<i>Secțiunea a 2-a. Cadrul juridic fundamental pentru asigurarea respectării drepturilor omului în România</i>	97

ANEXE

1. Declarația universală a drepturilor omului	103
2. Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice	109
Protocolul facultativ la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice	127
Al doilea Protocol facultativ la Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, vizând abolirea pedepsei cu moartea	130
3. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale	133
Primul Protocol adițional la Convenție	149
Protocolul nr. 4 recunoscând anumite drepturi și libertăți, altele decât cele deja înscrise în Convenție și în primul Protocol adițional la Convenție	151
Protocolul nr. 6 privind abolirea pedepsei cu moartea	154
Protocolul nr. 7	156
Protocolul nr. 12	159
Protocolul nr. 13	161
Protocolul nr. 14 cu privire la modificarea sistemului de control al Convenției	164
Protocolul nr. 14 bis	166
Protocolul nr. 15 privind modificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale	170
Protocolul nr. 16 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale	172
4. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	176
Bibliografie	187